

Mineralutstillingen i Jostedalsbreen Nasjonalparksenter

Omringet av noen av Norges mest dramatiske fjell, rett ved stranden av det idylliske Strynevatnet, finner du Jostedalsbreen Nasjonalparksenter. Jeg følte meg litt liten i forhold til disse høye fjellene med de voldsomt bratte fjellsidene ragende til himmels. Det finnes vel neppe en mer vakkert og passende sted i Norge til å ha et nasjonalparksenter!

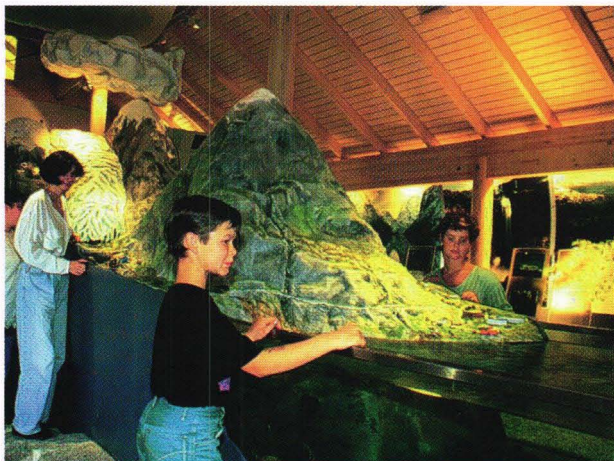
Som aller første senter opprettet i forbindelse med en nasjonalpark-område, er dette fortsatt et meget ungt prosjekt som stadig blir oppgradert og utvidet. Senteret ble åpnet i 1993 av statsminister Gro Harlem Brundtland.

Senteret er en stiftelse, opprettet av Stryn kommune, Fylkesmannen i Sogn og Fjordane, Den Norske Turistforening, Norsk Botanisk Forening, Norges Geotekniske Institutt og Nordfjord Folkemuseum.

Formålet til stiftelsen er å gi bred informasjon om naturen til en videst mulig publikum. Informasjonen skal også

Tekst: Ronald Werner

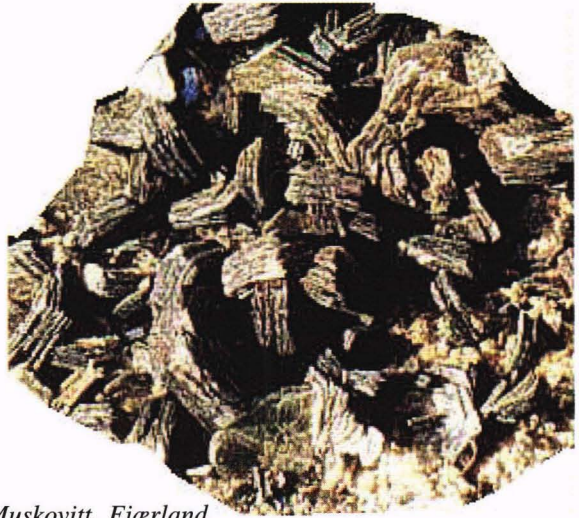
*Foto: Jostedalsbreen nasjonalparksenter
v/ Anne Kjos-Wenjum*

omfatte kulturelle aspekter, slik at lokale forholdene mellom natur og kultur blir forklart. Bortsett fra informasjon, driver senteret også med undervisning og forskning, og har en spennende tilbud av forskjellige muligheter til å oppleve den lokale naturen.

De nyeste utvidelsene av senteret er av største betydning for mineralsamlere. Takket være en heldig kombinasjon av at en av de ansatte har interesse for mineraler og anlegget med en ny tunnel noen få kilometer fra senteret, samt god kontakt med noen norske mineralsamlere, var avgjørelsen om lage en egen utstilling av mineraler fra distriktet ganske nærliggende. Det passet akkurat inn i konseptet med stiftelse og nasjonalparksenteret.

Utstillingen fokuserte i begynnelsen vesentlig på flora og fauna. Geologien i distriktet og særlig klimaendringer gjennom historie var også i fokus, siden denne har vært avgjørende for formgiving av selve landskapet.

Muskovitt, Fjærland

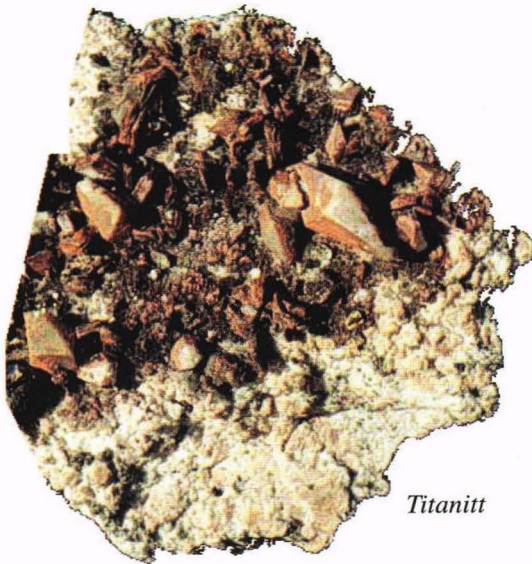
ser. Og da beveger vi oss fra fjell, til bergarter og til slutt til mineraler.

Den geologiske delen av utstillingen tilbyr ikke bare noen monterer med mineraler, men gir en fullstendig oversikt av alle geologiske og mineralogiske aspekter i ord og bilder. Utstillingen er begrenset til mineraler fra Sogn og Fjordane fylke.

For oss, mineralsamlere, er det selvfølgelig mest spennende å få vite hva vi kan se i utstillingen. Utstillingen som er fordelt i tre mer eller mindre separate seksjoner, står i en egne rom i senteret.

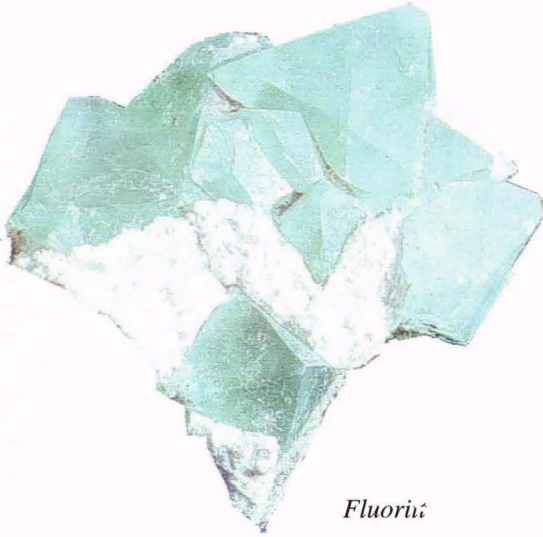
Første seksjon er en monter med en minnesamling viet til Helge Samuelsen. Stoffene i denne monter ble innsamlet av Helge, som ble drept i en bilulykke i 1993. Han var en ung, begeistret og meget dyktig mineralsamler fra Høyanger. På veg til en tur til en av sine mest populære forekomster, ble han påkjørt av en ung bilist, som kjørte i feil fil.

Minnesamlingen omfatter mange flotte kvartsgrupper fra Vikafjellet, - særlig røykkvarts. Også fra Vikafjellet, er en utvalg av mineraler fra talk gruvene, som

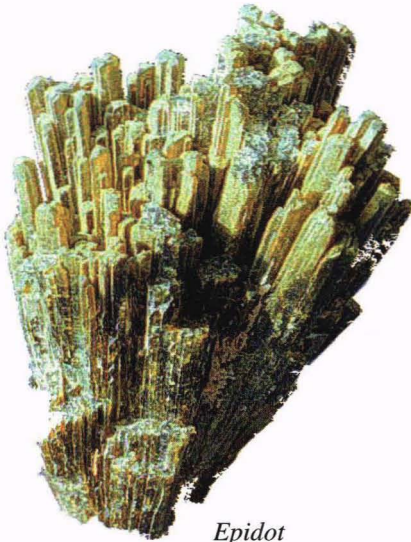
Titanitt

De siste skritt var å se nærmere på de geologiske byggesteiner som ble dannet i løpet av mange hundre millioner år i omfattende geologiske proses-

Fluorit

for eksempel talk, magnesitt, aktinolit og krysotil. Og ellers et spennende utvalg av ulike mineraler fra Høyangerområdet og noen andre forekomster i Sogn og Fjordane.

Epidot

Neste seksjon av utstillingen er en monter med mineraler som ble funnet ved anlegg av Hjelle-tunnelen, bare noen få kilometer øst av senteret. Prøvene ble stort sett samlet inn av ansatte, familie og venner av senteret. Sær-

lig interessante er stuffer av sterk lilla anhydritt, meget farge-sterke oransje kalsitt, store plater av gips, epidot, titanitt, laumontitt og flere til.

For mineralsamlere er det interessant å vite at det fortsatt finnes store steintipper, og at det garantert går an å finne en del av ovennevnte mineraler sjøl.

Tredje seksjon av utstillingen er to monterer med mineraler som Jostedalbreen Nasjonalparksenter har fått låne av samlere i Sunnfjord Geologi-

Kalkspat

forening. Og dette er noe, som STEIN mener må være et av de fineste eksempler på samarbeid mellom amatørsamlere og et offisielt museum. Vi håper at samarbeidet mellom geologiforeningen og senteret vil fortsette og kanskje utvides.

I de to monterer kan du se en blanding av mineraler fra forskjellige lokaliteter i fylket. Først og fremst må jeg nevne Fjærlandtunnelen, som er representert med noen meget, meget vakre kvarts-grupper. Ellers en kanskje ikke så stor, men unektelig snobbete fluorittstuffer, - med grønne oktaedriske krystaller. Og i tillegg finnes bra stuffer av kalsitt, laumontitt, rutil, epidot osv.

Andre representerte forekom Aster er Gulen, Hyllestad (kyanitt), Aurland, Naustdal, Vågsøy, Nordfjord og noen få til.

Det finnes også en liten utstilling med tre replikaer av meteoritter som har falt ned i Sogn og Fjordane fylke, komplett med en del informasjon.

Til slutt må jeg nevne at fylkes steinen til Sogn og Fjordane fylke er eklogitt, og selvfølgelig finnes det noen spennende eklogitt-prøver i utstillingen. Du får sjanse til å se kanskje verdens største eklogitterning.

På vegne av STEIN vil jeg si at jeg er meget begeistret over denne utstillingen. Vi håper at et varig samarbeid mellom Sunnfjord geologiforening og senteret skal resultere i en enda større og betydningsfull utstilling. Og vi håper at alle norske samlere får anledning å ta en tur til fagre Stryn for å ta samlingen i øyesyn.

Senteret åpnet for sesongen til påske.

Kvarts

Fosshein Steinsenter **STEINTREFF '96**

blir det frå torsdag 12. september/fredag 13. september til søndag 15. september

Vi følger tradisjon og velkjend opplegg og kan by på:

* 2-3 ulike turar med eigen førar til ulike turmål kvar dag

* 2 kveldar med kåseri/lysbilde om geologi/geografi

* Byttebord i 2. etasje i Steinsenteret. Tak med spennande ting Du har til overs. Vi tillet nå også salg frå amatørar i rimeleg mon

*Reduserte prisar på varene i Steinsenteret

*Presentasjon av nye norske mineralfunn

*Brimi mat til alle måltid

*Planlegg ei trivelig helg med gamle vener, eller møt nye mennesker med same interesser

NB: Om ettermiddagen vil vi ha kortkurs/undervisning om aktuelle emne som: samling avformatisering/rensing/preparering/utstilling av mineralstuffar.

se annonse side 47 for tlf. og adr.

Prisar:

2 dg med heilpensjon (lunch ute): kr. 1060,-

3 dg med heilpensjon (lunch ute): kr. 1440,-

Spesialprisar for heile veka og for barn under 15 år.

Det går også an å leige campinghytte på Nordal (61211010) eller Fossberg (også motell) (61211073). Avgift for steintreffen blir da kr. 150,- pr. pers.